

ODRŽIVO FINANCIRANJE & ENERGETSKA UČINKOVITOST

15. travnja 2025.

ULOGA EUROPSKE INVESTICIJSKE BANKE U FINANCIRANJU ODRŽIVIH PROJEKATA

15.4.2025.

Sladana Ćosić

Voditeljica ureda Grupe Europske investicijske banke u Hrvatskoj

GREEN
BUILDING
COUNCIL
CROATIA

North-West Croatia Regional
Energy and Climate Agency
RETHINKING ENERGY

Co-funded by
the European Union

JEDAN OD GLAVNIH SVJETSKIH MULTILATERALNIH ZAJMODAVACA I ZAJMOPRIMACA

- Sredstva prikupljamo na međunarodnim tržištima kapitala
- Klijentima prenosimo povoljne uvjete zaduživanja

OD 1958. ULOŽENO VIŠE od 1,5 bilijuna eura

- Više od **14 000 projekata** u preko **160 zemalja**
- Crowding-in banka: podržano ukupno ulaganje od **€4,9 trilijuna**

BANKA EUROPSKE UNIJE

- Poboljšanje života u Europi i šire
- Vodeći pružatelj **klimatskog financiranja**
- Pod upravom država članica EU

**Europska
investicijska banka** | Grupa

Naši prioriteti

KLIMATSKA AKCIJA

DIGITALIZACIJA I TEHNOLOŠKE INOVACIJE

SIGURNOST I OBRANA

SUVREMENA KOHEZIJSKA POLITIKA

POLJOPRIVREDA I BIOGOSPODARSTVO

SOCIJALNA INFRASTRUKTURA

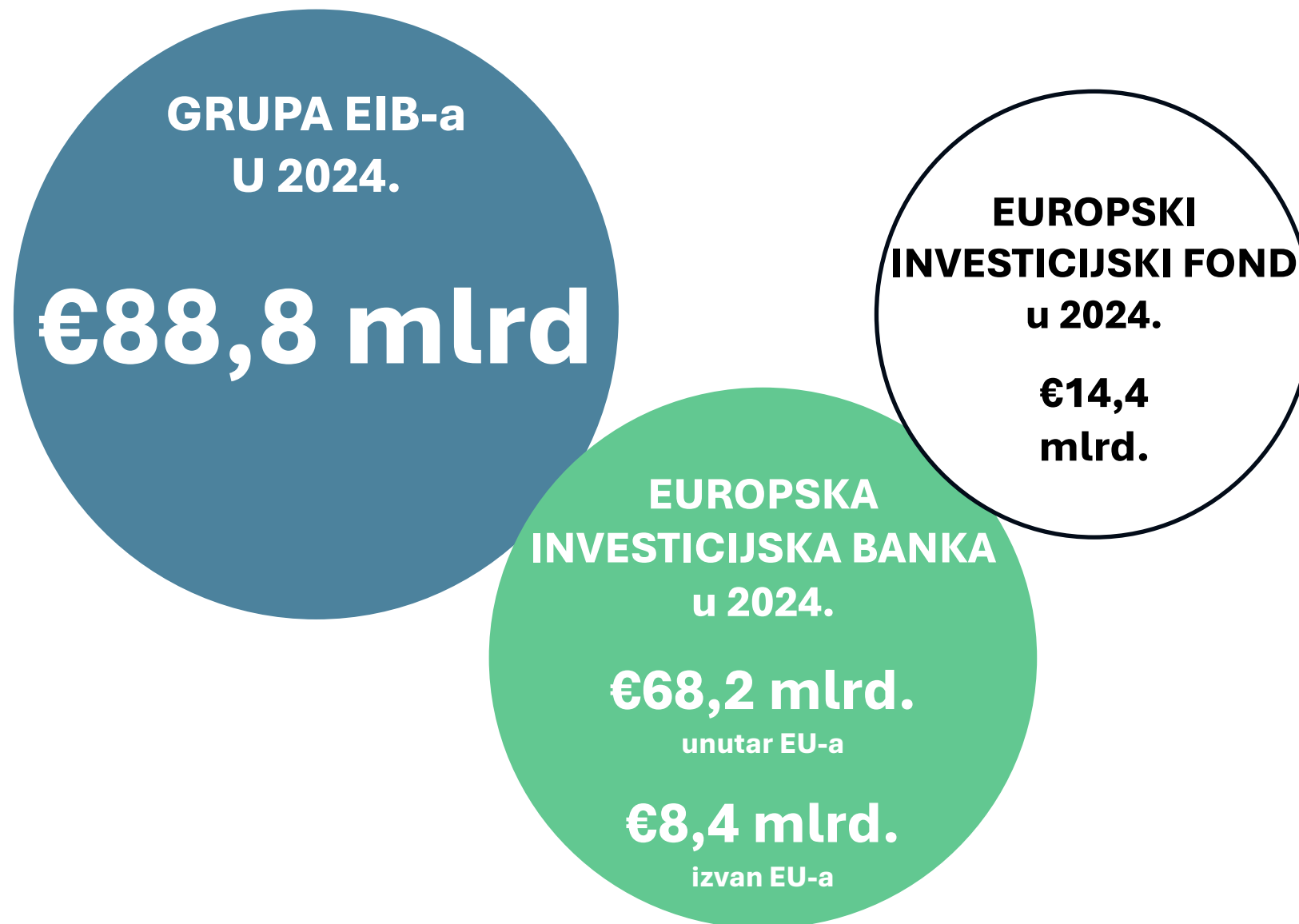

GLOBALNA ULAGANJA SA SNAŽNIM UČINKOM NA OKOLIŠ

UNIJA TRŽIŠTA KAPITALA

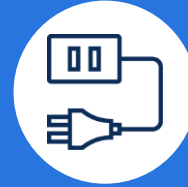
Rezultati Grupe EIB-a u 2024.

Rezultati Grupe EIB-a u 2024.

ZELENA FINANCIRANJA
€50.7 milijardi

ENERGEKTIKA
Rekordnih **€31.2 milijarde** od čega

Rekordnih 57%
Ukupnog financiranja Grupe EIB-a

€8.5 milijarde
Mreže i pohrana (samo EIB)

€209 milijardi
Podržanih zelenih financiranja u
2024

€7.5 milijarde
Energetska učinkovitost (samo EIB)

€563 milijardi od **€1 bilijun**
Cilj zelenog ulaganja podržan do 2030. (od
2021.)

€12 milijarde
Obnovljivi izvori energije (samo EIB)

ODRŽIVI GRADOVI I REGIJE
€17.2 milijardi

Grupa EIB-a U Hrvatskoj

REKORD U 2024.

€1.2
mlrd

Financiranje Grupe EIB-a za podršku
održivog razvoja Hrvatske

€937
milijuna

€303
milijuna

KLJUČNE TEME FINANCIRANJA

INOVACIJE I DIGITALIZACIJA
€93 million

ODRŽIVI GRADOVI I REGIJE
€674 million

MSP-ovi I TVRTKE SREDNJE KAP.
€264million

ODRŽIVA ENERIJA I PRIRODNI
RESURSI
€209 million

KLJUČNI PODATCI

Record Financing: EIB Group's investments in Croatia nearly tripled to €1.24 billion in 2024 (vs. €464 million in 2023).

Key Focus Areas: Strong investments in railways, cities, and businesses drove this growth.

EIB Group financing: 1.4% of Croatia's **GDP**.

Climate Action: €721 million dedicated to climate-related projects.

EIB-ova politika kreditiranja energije

- Prestanak podržavanja tradicionalnih fosilnih goriva
- Inovacije u energetskej učinkovitosti i obnovljivoj energiji
- Više energije vjetra i sunca, kao i prekograničnih električnih veza
- Napredak u pohrani energije, električnim vozilima i zelenom prijevozu

Podrška energetskej učinkovitosti

Ključni prioriteti:

- Načelo energetske učinkovitosti na prvom mjestu
- Financiranje do 75% investicijskih troškova
- Potpora novim zgradama koje premašuju obvezne nacionalne standarde – Taksonomija EU
- Naglasak na obnovu zgrada i MSP-ove
 - Europska inicijativa za obnovu zgrada
 - Razvoj novih izvora financiranja
 - Prilagođena podrška za uklanjanje tehničkih i financijskih prepreka (npr. putem ELENA-e)

Energetika

In 2024. EIB je izdvojio više od

€31 mlrd za projekte vezane za energetiku

€7,5 mlrd za energetska učinkovitost

€12 mlrd za obnovljive izvore energije

€8,5 mlrd za mreže i pohranjivanje energije

Očekivani rezultati za 2024. u pogledu energetike

20 964 MW

Kapacitet proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora

7.2 milijuna

Broj instaliranih pametnih mjerača energije

6 500

Novih stambenih jedinica visoke energetske učinkovitosti*

14.7 million

Kućanstva koja se mogu napajati obnovljivom energijom

19 800

Izgrađenih ili renoviranih socijalnih ili pristupačnih stambenih jedinica

368 000

Učenika upisanih u nove ili obnovljene obrazovne ustanove

107 370 km

Električnih vodova instaliranih ili nadograđenih

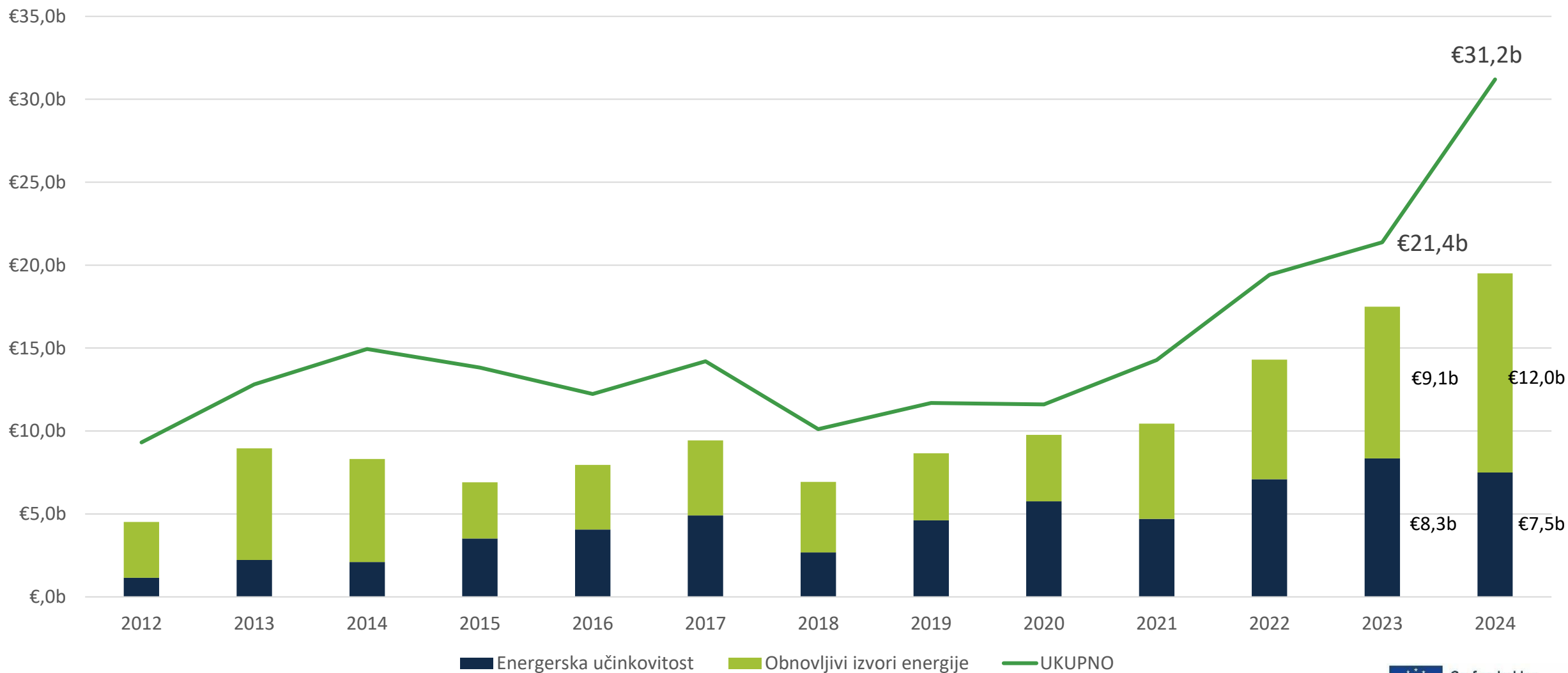
100 400

Stambenih jedinica poboljšane energetske učinkovitosti

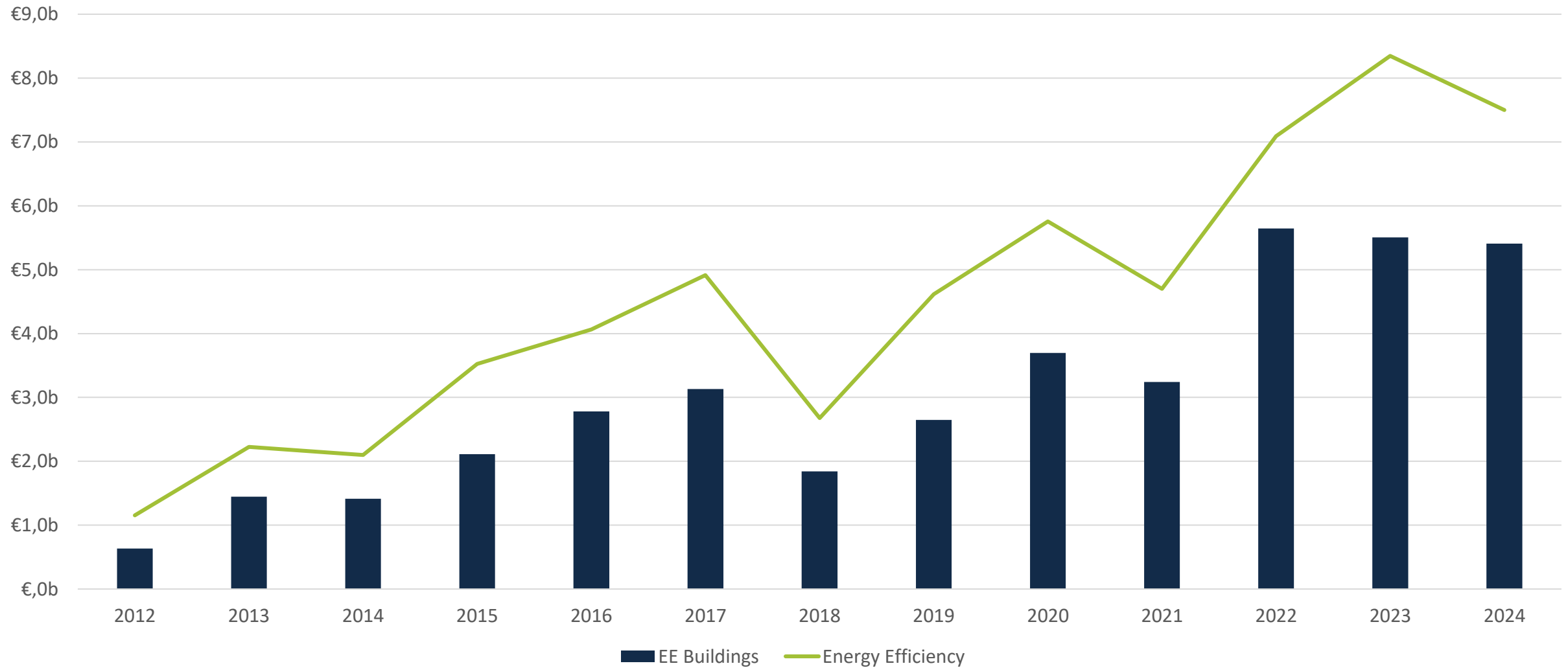
67.5 million

Stanovništvo s poboljšanom urbanom/ regionalnom infrastrukturom**

Evolucija ulaganja u energetiku

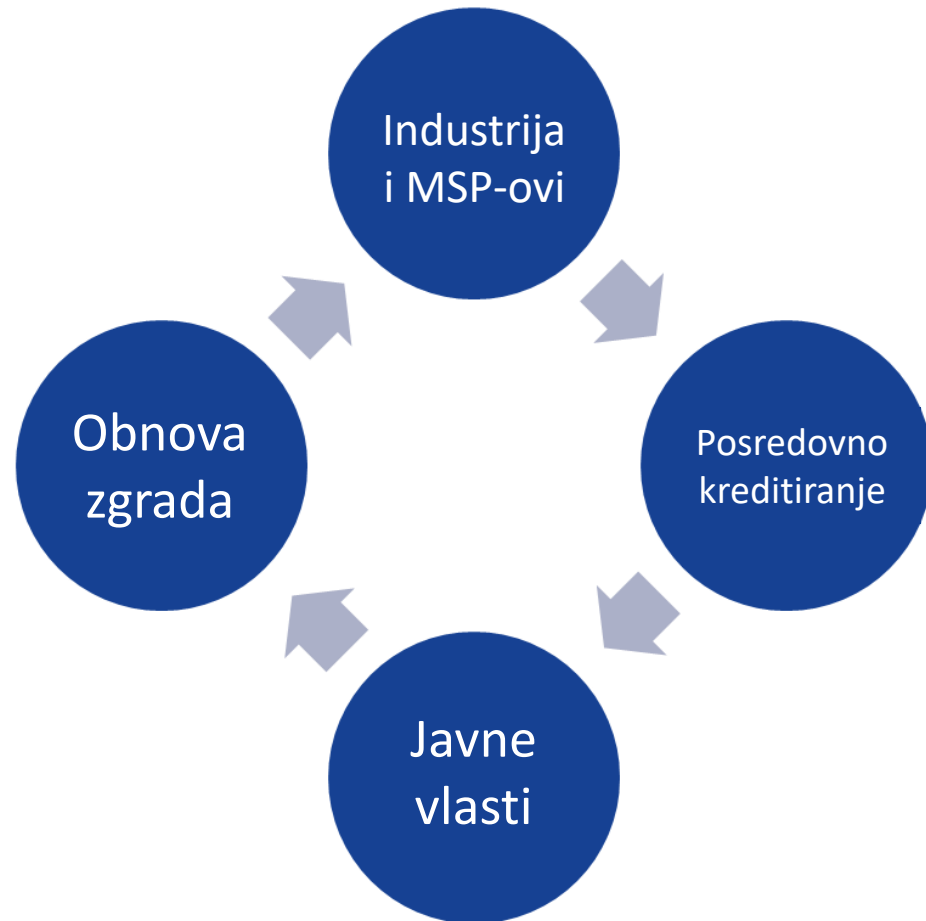

Evolucija ulaganja u energetska učinkovitost zgrada

EIB-ovo financiranje energetske učinkovitosti

Strateška područja za razvoj poslovanja u energetskej učinkovitosti

Odobrene mjere za energetske učinkovitost

- Kod projekata energetske učinkovitosti može se financirati do 75% ukupnog projektnog troška
- Izuzeće od kumulativnog pravila za projekte energetske učinkovitosti (do kraja 2027. godine).
- Projekti energetske učinkovitosti se mogu spajati s EU fondovima do 100% u svim regijama EU-a
- U skladu s mjerama koje je omogućio doprinos EIB-a inicijativi REPowerEU, projekti energetske učinkovitosti u okvirnim zajmovima imaju mogućnost avansne isplate do 90% sredstava

Usluge Grupe EIB-a

ZAJMOV/FONDOVI

- Investicijski zajmovi (direktni)
- Okvirni zajmovi
- Posredovani zajmovi:
 - Mali i srednji projekti (osobito za mala i srednja poduzeća) preko nacionalnih i regionalnih posredničkih banaka. Odluka o kreditiranju ostaje na financijskom posredniku
- Investicijski fondovi
- InvestEU, spajanje s EU fondovima
- EU + EIB kumulativno financiranje do 90% ukupnih financijskih potreba (ili 100% u slučaju RE i EE)

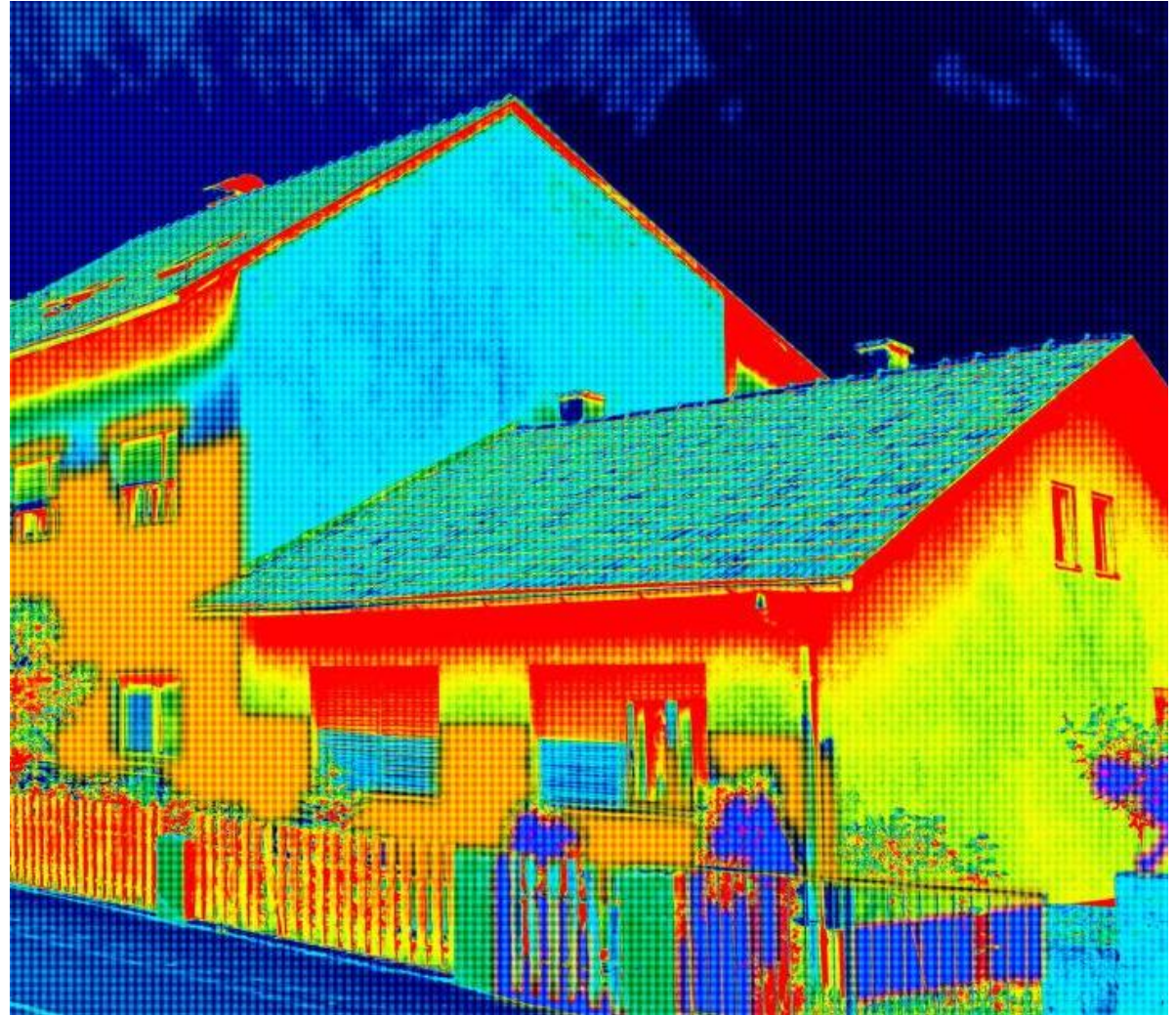
TEHNIČKA POMOĆ / SAVJETODAVNE USLUGE (pokriva sve faze projektnog ciklusa)

- JASPERS (Joint Assistance to Support Projects in European Regions)
- ELENA (European Local Energy Assistance)
- InvestEU savjetodavni centar

Primjer projekta – FRANCUSKA

- Energetska učinkovitost u Francuskoj – 2021-0342 - SPEE HAUTS-DE-FRANCE 2
- 7. operacija u okviru programa “PROGRAMME EE FRENCH PRIVATE HOUSING (2015-0188)
- Lokacija: regija Hauts-de-France
- Cilj: Obnova privatnih kuća
- Iznos kredita: 30 mil. EUR. Očekivana obnova 7 750 stanova, (36% individualnih kuća) i 64% višestambenih objekata, uz ukupni trošak od 200 milijuna EUR.
- Tehnička podrška ELENA-e tijekom prve operacije (2014-0158 - SPEE EN PICARDIE) bila je ključna za strukturiranje druge operacije.

Primjer projekta – ŠPANJOLSKA I PORTUGAL

HIPOTEKARNI ZAJAM ZA ZELENU ENERGIJU

- Financijski posrednik: Unión de Créditos Inmobiliarios S.A., (UCI) specijalizirani hipotekarni zajmodavac
- EIB je sudjelovao u nadređenoj tranši vrijednosnog papira osiguranog stambenim hipotekama u iznosu od 100 milijuna EUR
- Zauzvrat, UCI stvara novi portfelj zelenog financiranja od najmanje 150 milijuna EUR za obnovu zgrada (uključujući hipoteke, kredite pojedincima i kredite Udrugama kućevlasnika) i novogradnju.
- Suma proizvod: hipoteka za stjecanje uz dodatak za obnovu
- Izgrađeno je oko 25.000 m² novih zgrada i obnovljeno 450.000 m² nekretnina. Više od 3000 korisnika a ukupna ušteda krajnje energije je 43,7 GWh godišnje nakon provedbe

PRIMJER PROJEKTA - ŠPANJOLSKA

Socijalno stanovanje - zgrade s približno nultom stopom energije u regiji Navarra, Španjolska

- Zajam u iznosu od 39,75 milijuna EUR (ukupni trošak ulaganja 79,5 milijuna EUR) za društveno stanovanje u regiji Navarra za izgradnju 524 socijalne stambene jedinice
- Standardi za pasivnu kuću
- Procijenjeni učinak:
 - Ušteda od 2300 MWh godišnje (smanjenje od 75 % u odnosu na minimalne zahtjeve)
 - Račun za energiju smanjen je na 75 EUR godišnje (u usporedbi s 800 EUR za zgradu staru 30 godina).

PRIMJER PROJEKTA - HRVATSKA

- Okvirni zajam za komunalnu infrastrukturu Splita
- Financiranje EIB-a: €150 milijuna
- Sveukupni trošak: €350 milijuna
- Planirani brojni kapitalni projekt među kojima su:
 - Izgradnja stanova za priuštivo stanovanje
 - Energetska obnova javnih zgrada
 - Povećanje kapaciteta za potrebe solarne energije
 - Izgradnje i nadogradnje više osnovnih škola

ELENA – European Local Energy Assistance

- Pruža bespovratna sredstva za tehničku pomoć za:
 - Energetsku učinkovitost
 - Integrirane obnovljive izvore energije u zgradama
 - Inovativni urbani prijevoz
- Više od 338 milijuna eura potpore EU-a od 2009.
- Generirano oko 11,3 milijardi eura ulaganja
- Zajednička inicijativa:
 - EIB (Europska investicijska banka)
 - Europska komisija
 - InvestEU
- Bespovratna sredstva do 90% troškova pripreme projekata
- Dostupno javnim i privatnim subjektima

ELENA – European Local ENergy Assistance

Prihvatljivi sektori za financiranje

Održiva energija

- Obnova zgrada (javnih i privatnih)
- Obnovljivi izvori u zgradama
 - Solarni PV+WH
 - Bojleri na biomasu

Stambeni sektor

- Renoviranje stambenih prostora (privatno/ društveno)
- Integrirani obnovljivi izvori energije:
 - Solar PV+WH
 - Biomass boilers

Gradski prijevoz

- Poboljšani javni prijevoz i mobilnost
- Električni autobusi
- Stanice za punjenje
- Vozila na alternativna goriva

HVALA!

Sladana Ćosić

zagreb@eib.org

More information about ELENA:
www.eib.org/elena

Co-funded by
the European Union

Regulatorni kontekst EU

Preinačena EE Direktiva (o energetskej učinkovitosti, odobrena), EU 2023/1791 koja mijenja EE Direktivu 2012/27/EU

- Istaknuti energetske učinkovitost kao temeljno načelo
- Smanjiti krajnju potrošnju energije za dodatnih 11,7 % do 2030. u odnosu na 2020. (13 % predloženo u planu REPowerEU)
- Dosegnuti godišnju uštedu energije u državama članicama od 1,9 % do 2030. (0,8 % trenutačno, u prosjeku 1,5 % u razdoblju od 2024. 2030.)
- Države članice će morati svake godine obnoviti 3 % podne površine javnih zgrada, a javni sektor postići smanjenje od 1,9 %
- Stroži zahtjevi za industriju/MSP-ove, obvezne energetske revizije ili sustav upravljanja energijom (EMS) na temelju potrošnje energije
- Promicati postrojenja za daljinsko grijanje i hlađenje (DH/DC) u većim općinama

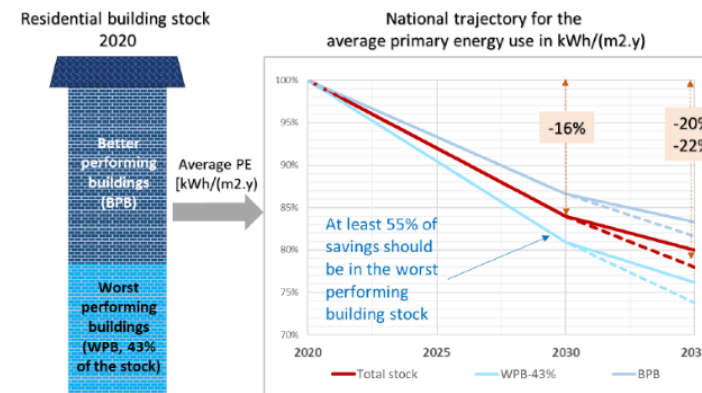

Regulatorni kontekst EU

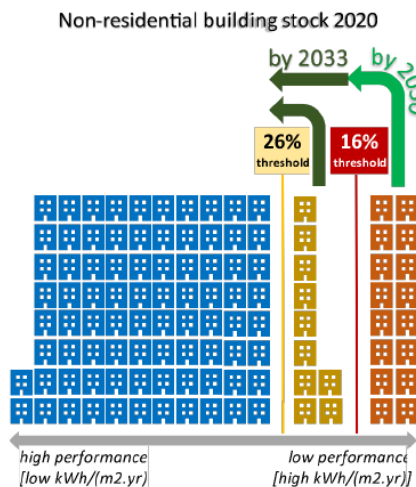
Preinaka EPBD - EU 2024/1275

- Nove standardne “Zgrade s nultom emisijom” (ZEB), od 2028. sve javne zgrade od 2030. sve nove zgrade
- Nacionalni planovi obnove zgrada iz država članica za transformaciju svih postojećih zgrada u ZEB-ove do 2050.
- Spominje se uloga EIB-a u financiranju dekarbonizacije izgradnje.
- Od 01.01.2025. nema više financijskih poticaja za samostojeće kotlove na fosilna goriva
- Države članice će uspostaviti namjenske one-stop-shopove za podršku planovima obnove zgrada
- Postupno uvođenje solarne energije u nove zgrade te u postojeće javne i nestambene zgrade.

Residential: trajectory to reduce the average primary energy use

Non-residential: Minimum Energy Performance Standards (MEPS)

Kriteriji prihvatljivosti - energetska učinkovita javna rasvjeta

- Prihvatljiva su isplativa ulaganja u poboljšanje energetske učinkovitosti javne rasvjete.
- Prihvatljive su samo mjere utvrđene energetske pregledom provedenim u skladu s EN 16247 (ili bilo kojom drugom transparentnom i razmjernom metodom prihvatljivom za Banku).
- Proširenje ili izgradnja novih sustava javne rasvjete koji nisu prihvatljivi u okviru energetske učinkovitosti
- **Potreban pokazatelj** – Očekivana ušteda primarne energije

Kriterij prihvatljivosti – industrija i MSP-ovi

Banka će podržati ulaganja u okviru prihvatljivosti energetske učinkovitosti u **postojeće** industrijske objekte ili mala i srednja poduzeća ako su primarno motivirana uštedom energije.

Ulaganja u energetska učinkovitost moraju se definirati na temelju:

- energetski pregled (u skladu s EU standardom EN 16247, energetski ili ekvivalent), ili sukladnost sa **shemom bijelog certifikata**
- sustav upravljanja energijom u koji je tvrtka implementirala popis mjera iz **IOS 50001**; ili
- popis mjera koje je utvrdio EIB ili **bilo koja druga transparentna i razmjerna metoda prihvatljiva banci koja pokazuje poboljšanje energetske učinkovitosti**

Energetska učinkovitost u postojećim industrijskim objektima **ne smije značajno povećati kapacitet**. U slučaju postojećih **energetski intenzivnih industrija** (sektora koji imaju referentnu vrijednost proizvoda prema EU sustavima trgovanja emisijama), svako povećanje emisija koje proizlazi iz povećanja kapaciteta treba u potpunosti nadoknaditi uštedama emisija iz mjera energetske učinkovitosti unutar postojećeg kapaciteta. **Ovaj zahtjev nije primjenjiv na poboljšanja energetske učinkovitosti MSP-ova i poduzeća srednje kapitalizacije kada su ta ulaganja uključena u njihove sustave upravljanja energijom u skladu s ISO 50001.**

Potreban pokazatelj – Očekivana ušteda primarne energije

ENERGETSKA UČINKOVITOST U OBNOVI POSTOJEĆIH ZGRADA – POJEDINAČNE MJERE

U slučaju kada se obnova zgrade ne smatra velikom obnovom ili se projektom ne ostvaruje ušteda od 30%, banka može **financirati trošak projekta vezan uz mjere energetske učinkovitosti** (popis mjera je usklađen s Taksonomijom) kada:

- Je u skladu s minimalnim zahtjevima postavljenim za pojedinačne komponente u nacionalnim standardima energetske učinkovitosti koji provode EPBD (Direktiva o energetskim svojstvima zgrada) i, gdje je to primjenjivo, ocijenjeni su u najviša dva naseljena razreda energetske učinkovitosti u skladu s uredbom 2017/1369 i delegiranim aktima. Nositelji projekta moraju osigurati da su njihove mjere obnove u skladu s tim nacionalnim ili regionalnim propisima
- očekivane uštede energije naznačene su energetskim pregledom (u skladu s europskim standardom za energetski pregled EN 16247 Energy), ili usporedbom energetskog certifikata prije i poslije, ili bilo kojom drugom transparentnom i proporcionalnom metodom prihvatljivom za banku

Potreban pokazatelj - Očekivana ušteda primarne energije

Inicijativa za energetske učinkovitost MSP-ova

- Partnerstvo: EIB Grupa, Europska komisija i Zaklada Solar Impulse
- Cilj: Povećati ulaganja u energetske učinkovitost za mala i srednja poduzeća

Ključni aspekti inicijative

- Pilot projekti: Istraživanje novih načina za poticanje ulaganja u energetske učinkovitost u MSP-ovima
- Model 'servitizacije': Prijelaz s prodaje proizvoda na prodaju usluga (npr. plaćanje za toplinu ili svjetlo umjesto kupnje opreme)
- Cilj: Demonstrirati kako suradnja između razvojnih banaka te javnog i privatnog sektora može privući privatna klimatska financiranja

Očekivani učinci

- Smanjenje energetske troškova: Potencijalno smanjenje računa za energiju za oko 30%
- Smanjenje emisija CO₂: Doprinos globalnom cilju prepolovljenja emisija povezanih s energijom
- Povećanje konkurentnosti: Jačanje otpornosti i tržišne pozicije MSP-ova

Kriteriji prihvatljivosti

ENERGETSKA UČINKOVITOST U OBNOVI POSTOJEĆIH ZGRADA – Velike obnove ili obnove koje postižu više od 30% uštede primarne energije

Svaka velika obnova ili alternativno svaka obnova zgrade koja dovodi do smanjenja potražnje za primarnom energijom od najmanje 30%, u bilo kojoj vrsti postojeće zgrade, javne ili privatne, s ciljem poboljšanja energetske učinkovitosti, prihvatljiva je za financiranje EIB-a u okviru energetske učinkovitosti.

1. **Velika obnova** kao "obnova zgrade pri kojoj se obnavlja više od 25% površine ovojnice zgrade,,
2. U slučaju **obnove zgrada čiji je cilj smanjenje od 30%**, poboljšanje proizlazi iz stvarnog smanjenja potražnje za primarnom energijom (pri čemu se smanjenje neto potražnje za primarnom energijom putem obnovljivih izvora energije ne uzima u obzir)

Očekivane uštede energije moraju biti naznačene energetskim pregledom, usporedbom EPC prije i poslije (certifikat energetske učinkovitosti prema EPBD) ili bilo kojom drugom transparentnom i proporcionalnom metodom prihvatljivom Banci.

Obnova zgrade mora **biti u skladu s važećim zahtjevima za veliku obnovu kako je navedeno u važećim nacionalnim i regionalnim građevinskim propisima kojima se provodi Direktiva 2010/31/EU**. Nositelji projekta moraju osigurati da su njihove mjere obnove u skladu s tim nacionalnim ili regionalnim propisima.

Potreban pokazatelj - Očekivana ušteda primarne energije

ELENA – European Local Energy Assistance

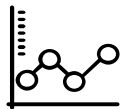
Generalna pravila

Minimalna investicija od €30m

Potpora pokriva do 90% troškova vezanih za **podršku razvoja projekta**

Potrebna razina zrelosti: provedene pripremne studije i donesene glavne odluke prije zahtjeva za podršku ELENA (prijava treba pokazati visoku vjerojatnost da će projekt biti implementiran)

Obveza provedbe ulaganja - potreban faktor financijske poluge:

20 za projekte održive energije

10 za stambene objekte i promet

Ako financijska poluga nije postignuta : potpora se može oduzeti

Investicija: od krajnjeg korisnika (prijavitelja) i/ili drugih

Vremenski okvir: razdoblje provedbe 3-4 godine

ELENA u Hrvatskoj

Newlight

Zagreb

RePubLEEC - Zagreb Energy Efficient
Reconstruction of Public Lighting

Sustainable Energy HB

PVMax - Maximal PhotoVolta

Zagreb

ZAGREB'S ACTION FOR GREEN
RECONSTRUCTION & ENERGY EFFICIENCY
NURTURING (ZA-GREEN)

Beneficiary

No
Re
(R)

Zagreb

Zagreb

Beneficiary

Nor
Reg
(RE)

City of Zagreb

Project Development

EU

Beneficiary

City of Zagreb

Beneficiary

Budget

Project Development

EUR 1.4m

Project Development

Beneficiary

City of Zagreb

ELENA Contribution

EU

Budget

Expected / realized
investments

EU

ELENA Contribution

EUR 1.3m

Project Development
Budget

ELENA Contribution

Project Development
Budget

EUR 2.7m

Start Date

Oc

Expected / realized
investments

EUR 25.4m

ELENA Contribution

Expected / realized
investments

Expected / realized
investments

EUR 85.0m

End Date

Oc

Start Date

January 1, 2023

Expected / realized
investments

Start Date

July

Start Date

May 1, 2023

The ELENA grant funded the

End Date

July 18, 2023

Start Date

End Date

June

End Date

April 30, 2026

services for the preparation a

ELENA assistance supported the City of Z
in the preparation and implementation of
of 40% of the overall public lighting system

End Date

energy efficiency measures in

Zagreb (47,600 lighting points). Most of th

The ELENA TA needed

counties in Croatia - Zagreb and

Zagreb are going to be implemented through a s

preparation and verification

implemented EE measures inclu

EPC/PPP contract. Technical assistance

development of technical

luminaires with more efficient tec

ELENA facility has contributed to invest

procurement support for lo

The Regional Energy Agency

of EUR 25.3m in the municipality.

of ESIF loans for energy

prepared all tender documentati

Energy Performance

public and private sectors

procurement for streetlight ene

Contracting (EPC) with some local authorities opting for

programs in EE/RE and other sources of funding.

authorities. The investmen

the Design and Build (D&B) – traditional contract model.

ELENA Technical Assistance will s
Croatia Regional Energy Agen
preparation of a nationwide pr
building PVs for households, p
buildings in Croatia. In order
capacity, some additional energy
will be implemented in targete
HVAC, lighting and energy manag

The Investment Programme supported by ELENA will
focus on deep energy efficiency renovations of around
50 public buildings in the City of Zagreb. In addition, the
Investment Programme will include installation of RES
and Building Energy Management System investments,
which contain electrical storage for the PV installations
and installation of the electrical charging stations.